

GATVĖJE BŪK ATIDUS

Vaikų, dalyvaujančių eisme, saugumas daugiausia priklauso būtent nuo suaugusių atsakingo požiūrio į eismo kultūrą. Jiems tenka atsakomybė supažindinti ir priminti vaikams, kaip saugiai reikia elgtis kelyje.

**PAAIŠKINKITE SAVO
VAIKUČIAMS APIE SAUGŲ
ELGESĮ GATVĖJE. NUOLAT IR
KANTRIAI APIE TAI JIEMS
PRIMINKITE, MOKYKITE
JUOS SAVO PAVYZDŽIU.
JŪSŲ VAIKAI PRIVALO
ŽINOTI, KAD GATVĖJE JIE
VISADA TURI BŪTI LABAI
ATSARGŪS IR ATIDŪS. TIK
TAIP JIE BUS SAUGESNI IR
LAIMINGESNI.**

ESMINĖS SAUGAUS EISMO TAISYKLĖS

- Per važiuojamąjį kelio dalį eikite pėsčiųjų perėja, paisykite šviesforo signalų, supažindinkite vaiką su jais, stebėkite eismo aplinką ir klausykite, eidami neužiimkite pašaliniais darbais, tai akcentuokite ir vaikui.
- Tamsiuoju paros metu skatinkite vaiką naudoti atšvaitus. Parodykite jam, kaip tinkamai naudoti, pavyzdžiui, pakabinamas atšvaitas, pervertas virvele ar grandinėle, turi būti prisegtas prie drabužių dešinėje pusėje, kad jis laisvai švytuotų suaugusio žmogaus kelių aukštyje (t. y. automobilių žibintų aukštyje).

SVARBU

Ne mažiau svarbu mokyti vaiką, kaip taisyklingai išlipti iš automobilio. Jei tik yra galimybė, vaiką išlaipinti reikėtų ne prie gatvės, o stovėjimo aikštelėje šalia mokyklos. Jei tokios galimybės nėra, vaiką išlaipinti reikėtų ant šaligatvio – toje pačioje gatvės pusėje, kaip ir mokykla. Jei vaikui teks naudotis viešuoju transportu, būtina atžalai priminti, kad jokiais būdais negalima kirsti gatvės prieš viešojo transporto priekį ar galą. Derėtų kartu su vaiku keletą kartų pakartoti kelionę iki mokyklos ir atgal, stebėti ar vaikas supranta ir įsiminė, kaip reikia elgtis viešajame transporte.

- Atšvaitai būtini einant tamsiuoju paros metu, lyjant, esant rūkui ar apniukusią dieną. Teisingai atšvaitus nešiojančius žmones vairuotojai pastebi iš toliau ir turi laiko pristabdyti mašiną ar sustoti.
- Nupieškite ar nubrėžkite būsimo maršruto schemą, kurioje vaikui būtų aiškiai ir suprantamai pažymėti pagrindiniai objektai – namas, parduotuvė ir mokykla bei paryškintos vietos, kuriose reikia būti ypač atidiems.

SVARBU

Kartais vaikai į važiuojamąjį kelio dalį išbėga ar staigiai iššoka ne dėl neatsargumo, o tiesiog todėl, kad dėl mažesnio ūgio jiems sunkiau apžvelgti visą situaciją gatvėje ir ją tinkamai įvertinti.

Vaikų akių lygis yra maždaug suaugusio žmogaus juosmens ar krūtinės lygyje. Kad įsivaizduotumėte, kaip jaučiasi vaikas, susiruošę kirsti judrią gatvę, patarčiau paeksperimentuoti. Priekite prie gatvės ir apsižvalgykite: kiek automobilių matote atvažiuojančių, koks apskritai yra matumas toje vietoje. Po to pritūpkite ir dar sykį apsižvalgykite. Pastebėsite, kad matote žymiai mažiau ir matumas akimirksniu suprastėja, automobiliai užstoja vieni kitus, vaizdą užstoja ir šalia kelio augantys krūmai ir esantys kiti objektai.

Kliūtimi saugiai pereiti kelią gali tapti ir mobilūs telefonai. Vaizdas, kai vaikas gatvę kerta žiūrėdamas ne į automobilius, o į telefono ekraną, šiurpina, bet, deja, tampa vis dažnesnis. Vaikai pavyzdį ima iš tėvų. Jei suaugę eidami gatve naršo telefone, kalba juo be laisvų rankų įrangos vairuodami, tai ir vaikai darys tą patį ir nematys tame nieko blogo. Eidami per kelią, nekalbėkite mobiliaisiais telefonais, nenaudokite internete. Jei einate per gatvę, tai visą dėmesį gatvei ir skirkite, o virtualus pasaulis tikrai gali palaukti

SVARBU

Elektrinis paspirtukas – puikus sprendimas, norint greitai ir saugiai nukeliauti netolimą atstumą. Vis dėlto tai yra transporto priemonė, todėl jai galioja Kelių eismo taisyklės. Elektriniai paspirtukai, kuriems nereikalingas vairuotojo pažymėjimas, gali važiuoti iki 25 kilometrų per valandą greičiu, todėl jais paprasta aplenkti dviratininkus ir pėsčiuosius, tačiau vienas neatsargus manevras lengvai sukelia pavojų.

Lietuvos policijos pareigūnai primena, kad važiuojant su variklį turinčiais paspirtukais, kurie išvysto iki 25 kilometrų per valandą greitį, važiuodamas važiuojamąja dalimi, paspirtuko vairuotojas privalo dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais arba paspirtuko priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas. Važiuojant tokia transporto priemone nepilnamečiams (iki 18 metų) privalomas saugos šalmas.

Elektriniu paspirtuku (kurių greitis iki 25 km/val., galia ne didesnė kaip 1 kW) galima važiuoti dviračių takais, pėsčiųjų ir dviračių takais, arba dviračių juostomis, kur jų nėra – tam tinkamu kelkraščiu.

Ypač didelė rizika – kertantiems sankryžas per pėsčiųjų perėjas. Paspirtukų vairuotojams draudžiama kirsti važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjomis, tačiau daugelis šios taisyklės nesilaiko. Elektrinio paspirtuko vairuotojas turėtų nultipti ir jį pervesti, privalo duoti kelią pėstiesiems, neturi jiems trukdyti, kelti pavojaus.

SVARBU

Ir dviračiu, ir paspirtuku turėtų būti važiuojama įsitikinus, kad puikiai veikia stabdis, garso signalas, jaunesniems kaip 18 metų asmenims reikia dėvėti šalną ir kitas būtinas apsaugas. Važiuojant dviračiu bei paspirtuku būtina rinktis saugų greitį, laikytis atstumo nuo pėsčiųjų ir nuolat stebėti aplinką, kad būtų galima akimirksniu signalizuoti ar spausti stabdį.

Ne mažiau svarbu laikytis ir tinkamos eismo kultūros – pėstieji neturėtų vaikščioti tais takais, kuriais gali važiuoti tik dviračiai, o dviračių vairuotojai, važiuodami bendru taku arba šaligatviu, privalo duoti kelių pėstiesiems, neturi jiems trukdyti ar kelti pavojaus, o pro pat pėsčiajį dviratininkas turi važiuoti pėsčiojo judėjimo greičiu (3–7 km per valandą), paliekant tokį tarpą iš šono, kad eismas būtų saugus.

Važiuodamas keliu dviračio vairuotojas privalo dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesų atspindinčiais elementais arba dviračio priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas.

Dviračių vairuotojams draudžiama

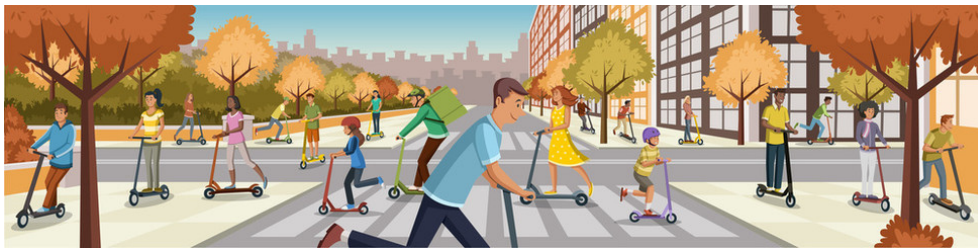
- Važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai, išskyrus Taisyklėse nustatytus atvejus.
- Važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais.
- Važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo.
- Vežti keleivius, jeigu nėra įrengtų specialių sėdėjimo vietų.
- Vežti, vilkti ar stumti krovinius, kurie trukdo vairuoti arba kelia pavojų kitiems eismo dalyviams. Būti velkamiems kitų transporto priemonių.
- Vilkti kitas transporto priemones, išskyrus tam skirtas priekabas.

VAIRUOTOJŲ PAREIGOS PĖSTIESIEMS

- Artėdamas prie nereguliuojamos pėsčiųjų perėjos, vairuotojas privalo sulėtinti greitį arba sustoti prieš kelio ženklą „Pėsčiųjų perėja“, kad praleistų į bet kurią jo važiavimo krypties eismo juostą, o keliuose su viena eismo juosta kiekviena kryptimi – į bet kurią eismo juostą perėjoje įžengusį, žengiantį arba prieš pat eismo juostą (važiuojamosios dalies kraštą) stovintį ir laukiantį galimybės įžengti pėsčią.
- Transporto priemonių vairuotojai privalo imtis papildomų atsargumo priemonių tamsiuoju paros metu, esant blogam matumui arba tais atvejais, kai pėsčiųjų perėja iš vairuotojo vietos nėra gerai apžvelgiama, ir įsitikinti, kad pėsčiųjų perėjoje nėra pėsčiųjų, kuriuos turėtų praleisti.

- Jeigu prieš pėsčiųjų perėją sustojo transporto priemonė, ta pačia kryptimi važiuojantis vairuotojas privalo sustoti ir vėl pradėti važiuoti tik įsitikinęs, kad perėjoje nėra pėsčiojo, kuriam jis galėtų sutrukdyti arba sukelti pavojų.
- Jeigu prieš pėsčiųjų perėją transporto priemonė sulėtino greitį, ta pačia kryptimi važiuojantis vairuotojas privalo sulėtinti greitį arba sustoti ir vėl pradėti važiuoti tik įsitikinęs, kad perėjoje nėra pėsčiojo, kuriam jis galėtų sutrukdyti arba sukelti pavojų.
- Artėdamas prie sustojusios transporto priemonės su vaikų vežimo skiriamaisiais ženklais ir įjungta avarine šviesos signalizacija ar prie sustojusio mokyklinio autobuso su įjungtomis įspėjamosiomis mirksinčiomis oranžinėmis šviesomis, vairuotojas privalo sulėtinti greitį, prireikus – ir sustoti, kad praleistų vaikus ir juos lydintį asmenį.

Dviračių transporto priemonių vairuotojų atmintinė

Transporto priemonė	Kokie dokumentai privalomi?	Koks maksimalus variklio išvystomas greitis ir galia?	Ar privalomi šalmai?	Ar leidžiama važiuoti dviračių taku, dviračių juosta?	Ar leidžiama važiuoti šaligatviu?	Ar leidžiama važiuoti važiuojamąja kelio dalimi?
Dviratis 	X	X	Iki 18 metų privaloma. Nuo 18 metų rekomenduojama.	 		
Motorinis (elektrinis) dviratis 	X	Greitis iki km/h; galia iki 1 kW.	Iki 18 metų privaloma. Nuo 18 metų rekomenduojama.	 		
Mopedas (paprastas mopedas pasiekia 45 km/h greitį) (vedinamasis elektrinis čioperis pasiekia 40 km/h greitį) (vedinamasis elektrinis paspirtukas pasiekia 35 km/h greitį)	 1. AM arba bet kurios kitos kategorijos vairuotojo pažymėjimas. 2. Valstybinis numeris ir registracija. 3. Techninė apžiūra. 4. Civilinės atsakomybės draudimas.	Greitis nuo iki km/h; galia nuo 1 kW iki 4 kW.		X	X	